

Becoming a dog show judge in Finland

Tie suomalaiseksi ja pohjoismaiseksi ulkomuototuomariksi ei ole helppo eikä nopea, mutta koulutusta pidetään erinomaisena, arvostettuna ja erityisesti laadukkaana. Suomalainen ulkomuototuomari on Suomen Kennelliiton luottamushenkilö, joka arvostelee koiria rotumääritelmän mukaan, puolueettomasti ja ammattitaitoisesti. Ulkomuototuomarilla on suuri vastuu rotujen ulkomuotojalostukseen liittyvissä kysymyksissä.

Hakeutuminen tuomariksi

Suomen Kennelliitto asettaa ulkomuototuomareille tiukat pääsyvaatimukset. Ennen tuomarikurssille hakeutumista tuomariehdokkaan on oltava toiminut aktiivisesti harrastajana ja mielellään myös kasvattajana vähintään kymmenen vuoden ajan. Hänen tulee olla ollut rotujärjestön jäsen vähintään kymmenen vuotta. Taustaltaan ulkomuototuomarikokelaan tulee olla nuhteeton ja luotettavana pidetty. Tuomariksi hakeutuvan henkilön tulee olla Kennelliiton kouluttama ja pätevöimä kehäsihteeri sekä suorittanut Kennelliiton pohjakoulutukset kasvattamisesta, rakenteesta ja tuomarietiikasta kurssille hakeutumista varten.

Suoritettuaan pohjavaatimukset ja läpäistyään esikarsinnan tuomarikokelaat suorittavat niin sanotun koirasilmätestin, joka testaa taitoa kuvata koirien mittasuhteita, muotoja, rakennetta ja liikuntaa. Testin läpäisseiden henkilöiden motivaatiota ja sopivuutta ulkomuototuomariksi selvitetään lopuksi haastatteluissa.

Tuomarikurssit

Ulkomuototuomareiden peruskurssilla tuomarikokelaat opiskelevat paitsi koiria ja niiden ulkomuotoa, myös laajasti arvostelun perusteita, arvostelutekniikkaa ja tuomarietiikkaa. Peruskurssin päätteeksi järjestetään lopputentit, joissa kirjallinen lopputentti selvittää opittujen asioiden osaamista ja arvostelukoe kymmenen koiran käytännön arvostelutyötä.

Peruskurssin jälkeen tuomarin tulee ensimmäisenä pätevöityä oman rotunsa ulkomuototuomariksi. Tämä rotu ilmoitetaan jo kurssille hakeutumisvaiheessa. Tuomarin tulee seurata pätevän tuomarin työskentelyä ja läpäistä rodun arvostelukoe. Sen jälkeen tuomari saa oikeudet laajentaa arvostelemaan rotuja yksi FCI:n roturyhmä kerrallaan. Valmistuttuaan tietyn rodun ulkomuototuomariksi tuomari saa oikeudet arvostella rotua kaikissa virallisissa näyttelyissä.

Toimiminen tuomarina

Suomalaisilla ulkomuototuomareilla on tavallisesti melko laajat arvosteluoikeudet ja he ovatkin tuttu näky paitsi kotimaisissa kehissä, myös kansainvälisesti. Allrounder-oikeudet Suomessa on 21 tuomarilla. Tuomareille ei makseta arvostelusta palkkaa, vaan vain kulukorvaukset yhtenäisen matkustussäännön mukaisesti. Toimiminen ulkomuototuomarina on siten harrastus, ei elinkeino, ja tämä osaltaan varmistaa puolueettoman arvostelutyön.

Maamme ulkomuototuomareilla on tiivis verkosto ja he jatkokouluttautuvat aktiivisesti. Suomen Kennelliiton näyttely- ja ulkomuototuomaritoimikunnassa huolehditaan osaltaan koulutuksen laadusta ja kehittämisestä. Suomalaiset aktiivit toimivat myös osana Pohjoismaisen Kennelunionin sekä FCI:n ulkomuototuomaritoimintaa.

Anna Mäkinen, Kennel Saxena